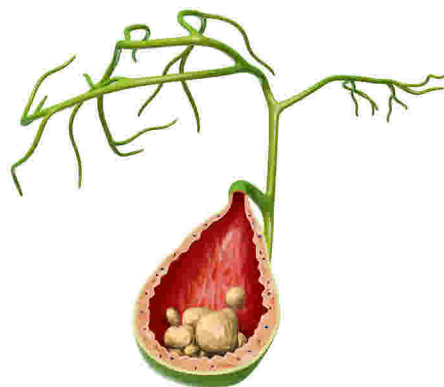

Vijf vragen over galstenen

Meestal veroorzaken galstenen geen klachten en vereisen ze dus geen behandeling. Maar als u er wel last van hebt, kan een operatie nodig zijn.

Sandrine Bouhy – Jeroen Plessers

Galstenen, in medische termen ook bekend als cholelithiasis, zijn kleine steentjes die zich vormen in de galblaas, waarin de gal die de lever afscheidt wordt opgeslagen.

De vorm, de grootte, en het aantal steentjes verschillen van mens tot mens. In onze contreien bestaan galstenen voornamelijk uit cholesterol.

Naar schatting heeft 10 tot 20 % van de bevolking galstenen, maar ruim 80 % heeft daar geen last van en merkt er zelfs niets van. Soms kunnen er echter galstenen vast komen te zitten in de afvoergang van de galblaas of in de galwegen die de gal naar de darmen voeren.

Dat gaat wel gepaard met bepaalde symptomen, zoals hevige pijn. De precieze oorzaken voor de vorming van galstenen zijn niet bekend, maar vast staat dat een aantal factoren het risico verhogen. Zo hebben vrouwen twee keer meer kans op galstenen dan mannen. Het risico stijgt ook met de leeftijd.

Daarnaast neemt de kans op galstenen toe door een zwangerschap, de toediening van oestrogenen tijdens de menopauze, de pil, erfelijkheid, overgewicht, te snel gewichtsverlies, te weinig beweging, bepaalde ziekten en een aantal geneesmiddelen. Maar ook al zijn galstenen soms pijnlijk, ze zijn zelden gevaarlijk.

1

Wat zijn de symptomen?

Het meest voorkomende, maar zelden ernstige verschijnsel is galsteenkoeliek. Niettemin zorgt de koliek voor hevige pijn, die plots optreedt of in enkele minuten tijd een piek bereikt. De pijn blijft min of meer constant en verdwijnt vanzelf na een kwartiertje tot enkele uren, naargelang van het geval. Vaak gaat dit gepaard met misselijkheid, soms met braken. Gewoonlijk situeert de pijn zich rechtsboven of in het midden boven in de buik, net onder de ribben. De pijn kan ook uitstralen naar de rug en de rechterschouder. Soms veroorzaken de galstenen slechts lichte symptomen, die bijvoorbeeld doen denken aan een slechte spijsvertering. Maar vaak leveren ze helemaal geen symptomen of problemen op.

2

Zijn complicaties mogelijk?

Ja. De meest voorkomende complicatie is een galblaasontsteking of cholecystitis.

Typische symptomen zijn pijn die abnormaal lang duurt (meer dan 4 tot 6 uur) en hoge koorts. Bij een acute galblaasontsteking moet u zo snel mogelijk naar de dokter. Indien niet behandeld kan ze immers uitmonden in een galblaasperforatie en die kan dodelijk zijn.

In zeldzamere gevallen kunnen galstenen leiden tot een acute alvleesklierontsteking (pancreatitis) of galweginfectie (cholangitis). Complicaties treden vooral op bij ouderen.

3

Wat kan ik doen?

In de eerste plaats pijnstillers nemen.

In geval van een galblaasontsteking kan uw arts antibiotica voorschrijven. Als dat niet helpt, neemt men de galblaas weg, samen met de galstenen die erin zitten (cholecystectomie). Na de galblaasverwijdering gaat de galvloeistof rechtstreeks naar de darmen zonder door de galblaas te passeren, die per slot van rekening geen noodzakelijk orgaan is. Tegenwoordig wordt de galblaas gewoonlijk verwijderd via een kijkoperatie. Onder verdoving worden dan via kleine insnijdingen een minuscule camera en de nodige instrumenten ingebracht. Deze ingreep is minder ingrijpend dan een gewone operatie en zorgt voor een kleiner litteken, een kortere ziekenhuisopname en een sneller herstel (na 1 tot 2 weken kunt u uw gewone activiteiten hernemen). Maar zoals bij elke ingreep zijn er ook risico's aan verbonden: bloedingen, infecties, verwondingen aan lever of galwegen ... Er bestaan ook niet-operatieve behandelingen, zoals de inname van tabletten om de galstenen op te lossen. Dit is echter enkel een optie voor sommige patiënten met kleine cholesterolgalstenen. Met de medicatie verdwijnen de galstenen trouwens erg traag en bij veel mensen komen ze ook vrij snel terug.

4

Hoe weet ik of ik galstenen heb?

Vaak komen galstenen toevallig aan het licht, tijdens een echografie om een andere medische reden. De symptomen alleen volstaan niet om met zekerheid een diagnose te stellen, aangezien ze ook op andere aandoeningen kunnen wijzen, zoals een maagzweer of brandend maagzuur. Er is dus een echografie nodig om galstenen op te sporen. Daarna moet de arts nagaan of de klachten wel degelijk aan de galstenen te wijten zijn door andere mogelijkheden uit te sluiten. Als de arts een complicatie vermoedt, kan hij verschillende laboanalyses laten uitvoeren om een nauwkeurige diagnose te kunnen stellen. Er kunnen dus nog andere onderzoeken nodig zijn.

5

Is behandelen altijd nodig?

Nee. De meeste mensen ondervinden nooit last van galstenen. Als ze toevallig worden ontdekt zonder dat ze symptomen opleveren, wordt er beter niets aan gedaan. Ook als er galsteenkoliëken ontstaan, wacht u beter eerst af hoe de situatie evolueert. Hebt u er maar heel af en toe last van, dan kunt u overwegen om niets te doen. Maar als u vaak of heel fel pijn hebt, kunt u op elk moment beslissen om u te laten opereren. Een operatie garandeert echter niet dat de klachten verdwijnen. Tot 33 % van de patiënten zou na de operatie nog steeds pijn hebben. Daarbij komt dat de risico's van de ingreep soms groter zijn dan het risico dat een galsteenkolië tot complicaties leidt. Als er complicaties optreden, is een galblaasverwijdering wel aangewezen om te voorkomen dat u in levensgevaar komt. ❤️

Lees onze uitgebreide dossiers over galstenen en andere aandoeningen op www.testaankoop.be/ziekten